

VERTAALD DOOR ...

Wie vertaalt, loopt onvermijdelijk tegen de grenzen van de taal aan. In deze rubriek presenteert elke maand een vertaler zijn of haar weerbarstigste vertaalprobleem – en de uiteindelijke oplossing.

Vincent Hunink

Wat is het grootste vertaalprobleem dat u bent tegengekomen?

Eén van mijn vertaalmotto's is: 'Wat niet kan, kan toch.' Alles is oplosbaar. Maar ik twijfelde eens hieraan bij een poëzievertaling. De *Annalen* van de vroeg-Romeinse dichter Ennius (239-169 v.Chr.) zijn geschreven in zogeheten hexameters, de klassieke versvorm van de epen van Homerus en Vergilius. In mijn vertaling koos ik voor een andere versvorm, die kortere versregels met minder lettergrepen opleverde. Met wat techniek en goede wil kwam ik overal redelijk uit.

Maar ergens in zijn *Annalen* geeft Ennius een lijst van twaalf Romeinse godennamen in twee verzen:

Iúno Vesta Minérúa Cerés Diána Venús Mars
Mércuriús Iouis Néptunús Volcánus Apóllo.

Hier had ik geen enkele speelruimte: twee regels van mijn vertaling konden simpelweg geen plaats bieden aan alle namen. Dit was technisch onmogelijk.

Hoe hebt u het opgelost?

Door namen te ontleen aan vertalingen van Vondel. De Oudhollandse schatkamer van de poëzie kent namelijk een paar handige, kortere varianten. Zo werd het:

Júno, Vesta, Céres, Diáan, Minérf en Vénus,
Márs, Mercúur, Jupijn, Neptúun, Vulcáan, Apól.

Fraaie poëzie is het zeker niet, maar alle namen zitten erin. Het kon niet, maar is toch gelukt.

Vincent Hunink (1962) vertaalt sinds 1990 vooral Latijnse teksten van auteurs uit Oudheid en Middeleeuwen. Recent publiceerde hij onder meer werken van Seneca en Tacitus. In 2011 kreeg hij voor zijn vertaalwerk de prijs van het Nederlands Letterenfonds voor "de vertaler als cultureel bemiddelaar".
www.vincenthunink.nl

foto: ELS Smeets